

Presentació

El present volum de la revista PAPERS presenta una primera part monogràfica de commemoració del 150 aniversari de la publicació del *Manifest comunista* de Karl Marx i Friedrich Engels i del centenari de la publicació de l'obra d'Émile Durkheim: *El suïcidi*. La segona part del volum és miscel·lània.

El *Manifest comunista* és un exemple d'obra de síntesi de les aportacions d'un dels pensadors socials més importants de l'època moderna, en revolucionar el món de les idees i les formes d'aproximar-se a la realitat social, tot expressant-les en un llenguatge entenedor, concís i clar. En el sentit literari, representa el somni de molts investigadors i escriptors socials que no poden evitar el confús llenguatge esotèric d'especialització científica extrema i de, pretesa o no, opacitat expositiva. Un altre somni per a molts intel·lectuals compromesos ideològicament i políticament a voler millorar el seu entorn immediat (sense pretendre transformar el món) és la imbricació en el *Manifest comunista*, de profunda reflexió teòrica i d'inspiració per a l'acció política.

El contingut d'aquesta obra és dens. Marx i Engels ens parlen dels grans temes de: l'evolució històrica de les societats i la transició del feudalisme com a modus de producció al capitalisme, la formació de les classes socials en les societats industrialitzades capitalistes, la forma com aproximar-se metodològicament a aquestes realitats (materialista històrica i dialèctica), entre altres temes que Marx (i també Engels) va elaborar en les seves obres tot al llarg de la seva vida. El *Manifest comunista* és un compendi de l'obra d'un clàssic del pensament social. Del pensament de Marx (i Engels) se'n continuen derivant avui dia reflexions teòriques de fort poder heurístic en moltes disciplines de les ciències socials, que superen o reformulen les idees pròpiament marxianes.

L'obra d'E. Durkheim *El suïcidi* ha tingut una influència cabdal i més restringida a una disciplina entre les ciències socials: la sociologia. La referència a Durkheim i, en concret, al seu treball sobre el suïcidi és imprescindible per entendre l'esforç de la sociologia per assolir un nivell d'objectivitat equiparable a qualsevol altra ciència. L'eina metodològica del «fet social» formulada per Durkheim permet analitzar objectivament un fet, aparentment estrictament individual i personal com el de suïcidar-se. Més que atribuir-lo a les característiques de l'individu que decideix llevar-se la vida, cal explicar-lo en relació amb factors socials i esdeveniments socials precedents. És més significatiu trobar la freqüència i els tipus de suïcidis (a través de les estadístiques que reflecteixen

xen l'extern i general d'un fet) que no pas esbrinar els elements purament psicològics, individuals, d'aquest acte. Així, independentment de les manifestacions individuals, es pot estudiar la vida social a través de llurs manifestacions (les institucions), es pot vincular l'individu i la societat com a categories analítiques i es pot examinar un fenomen social a través d'altres fenòmens socials, sense reduccionisme ni preconcepcions. A partir de l'estudi de Durkheim sobre el suïcidi, és difícil defugir, en qualsevol estudi sociològic que combini treball teòric i empíric, l'aproximació empirista durkhemiana, amb independència de la interpretació que es faci de les dades obtingudes, dels fets observats o del marc conceptual-teòric que s'empri.

La segona part miscel·lània del present número de PAPERS tracta de temes d'actualitat com l'Islam i la construcció de la identitat entre els immigrants en les societats avançades. L'esment dels factors assistencials en la cura de la gent gran i una reflexió sobre el pensament de Gurvitch tanquen el present volum.

Carlota Solé